

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021 / 771
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.8.2021/157
Karar Numarası : 2021 / 201
Başvuran : F. A. (TC:..)
Muhatap Kurum/Kişi : Yargı Organları
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 2021/156 karar numaralı kararına itiraz ettiğini, hakkında yapılan ceza yargılamasında iddianamesinin Z. Ö. tarafından düzenlendiğini, Z. Ö.'ün kaçak olduğunu, yargılamada karar veren hakimlerden birinin V. D. olduğunu, V. D.'nin kumpastan ceza aldığını, diğer hakimler hakkında da ya ceza soruşturması başlatıldığını ya da cezaya hükmedildiğini, ... terör örgütünden emir alarak yargılama yaptıklarını, ... terör örgütü mensuplarının yürüttüğü davalarda medyatik olanların mağduriyetlerinin giderildiğini, kendisi gibi medyatik olmayan kişilerin ise mağduriyetinin giderilmediğini iddia etmektedir. Bu iddialar çerçevesinde Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ilgili hükümlere dayanarak yargılanmanın yenilenmesini talep etmektedir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 6701 sayılı Kanun;

Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı

Madde 3-

(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

Başvurular

Madde 17-

Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

3. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik;

Ön İncelemenin Yapılması

Madde 48-

(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı

olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir.

(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.

Ön inceleme üzerine verilecek kararlar

Madde 49-

(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.

Gerekçeli kabul edilmezlik kararı

Madde 67-

(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; "(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (g) ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" şeklinde yer almaktadır.

6. Başvuran dilekçesinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 2021/156 karar numaralı kararına itiraz ettiğini, hakkında yapılan ceza yargılamasında iddianamesini hazırlayan savcı ve kovuşturma aşamasında görevli olan hakimnin .... terör örgütüne mensubiyeti olduğunu iddia etmekle birlikte yargılanmasının yenilenmesini talep etmektedir.

7. Anayasa'nın 125'inci maddesinin amir hükmü gereği "İdarenin her türlü iş ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." Yine Anayasa'nın 40'ın maddesine göre; "Devlet işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.". Mezkur düzenlemeler gereği Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu kararlarına karşı yargı yolu açık olmakla birlikte 60 gün içerisinde idare mahkemelerinde dava açılabilmesine karar metinlerinde yer verilmektedir. Nitekim, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun başvurana tebliğ edilen 2021/156 sayılı kararında da bu hususa yer verilmiştir.

8. Başvuran, herhangi bir ayrımcılık temeli belirtmediği gibi başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde de herhangi bir ayrımcılık temelinin varlığı tespit edilememektedir.

9. İhlal incelemesi yapılabilmesi için öncelikle başvuru hakkının bulunup bulunmadığı kapsamında ortaya konması gerekmektedir. Kurumun insan hakları ihlalleri ile ilgili başvuruları inceleme yetkisi bulunmamaktadır. Bu yetki 6328 sayılı Kanun ile Kamu Denetçiliği Kurumuna verilmiştir. Türkiye İnsan

Hakları ve Eşitlik Kurumuna verilen bu görev tanımını BM Paris Prensipleri ile de örtüşmektedir.

10. Başvuru dosyası ve ekleri yukarıda yer verilen mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın yargılanmanın yenilenmesine ilişkin talepleri yargı yetkisinde olduğundan, başvuru konusunun 6701 sayılı Kanun kapsamında kurumun inceleme yetkisi dışında kaldığı, Kanun ve Yönetmelik'in yukarıda anılan maddeleri doğrultusunda başvurunun kabul edilmez olduğu sonucuna varılmıştır.

IV. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
  2. Kararın başvurana tebliğine,
  3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,
- 17.08.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Alişan TIRYAKI
II. Başkan

Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTI
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Zennure BER
Kurul Üyesi